

T.C.

YARGITAY

CEZA GENEL KURULU

ESAS NO: 2015/12-1143

KARAR NO: 2016/326

KARAR TARİHİ: 27.9.2016

**SANIĞIN BEYANI ALINMADAN BOZMAYA KARŞI DİRENME HÜKMÜ VERİLMESİ--
SAVUNMA HAKKININ KISITLANMASI**

1412/m.308/8

ÖZET : Uyuşmazlık; bir kişinin yaralanması ile sonuçlanan trafik kazasında sanığın kusurunun bulunup bulunmadığının tespitine ilişkin ise de, Yargıtay İç Yönetmeliğinin 27. maddesi uyarınca öncelikle, aleyhe olan bozma kararına karşı sanığın beyanı alınmadan direnme hükmü verilip verilemeyeceğinin değerlendirilmesi gerekmektedir. Sanıktan aleyhe bozmaya karşı diyeceği sorulmadan beraat hükmünde direnilebileceğinin kabulü savunma hakkının kısıtlanması sonucunu doğurabilecektir. Savunma hakkı sanığın en önemli hakkı olup bu hakkın sınırlanması 1412 sayılı CMUK'nun 308/8. maddesi uyarınca mutlak bozma nedenidir. Nitekim Ceza Genel Kurulunun duraksamasız uygulamaları da ısrar edilen önceki hüküm beraat dahi olsa sanıktan aleyhe bozmaya karşı diyecekleri sorulmadan direnme kararı verilemeyeceği yönünde bulunmaktadır. Bu itibarla, yerel mahkeme direnme hükmünün, aleyhe olan bozmaya karşı sanığın beyanı alınmadan yargılamaya devam edilerek hüküm kurulması bozma nedenidir.

DAVA : Taksirle bir kişinin yaralanmasına neden olma suçundan sanık S. E.'nin beraatine ilişkin, Ankara 11. Sulh Ceza Mahkemesince verilen 18.09.2013 gün ve 143-1312 sayılı hükmün katılan vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine dosyayı inceleyen Yargıtay 12. Ceza Dairesince 16.01.2015 gün ve 8418-557 sayı ile;

“... Sanığın idaresindeki otomobille, meskun yerde, gündüz vakti, üç şeritli bölünmüş yolun en sol şeridinde seyir halinde iken, sağdan yola giren katılana çarpması sonucu yayanın vücudunda ağır kırıklar oluşacak şekilde yaralandığı olayda; dosya içeriğinde olay yerini gösteren fotoğraflara göre kaza mahallinde sağ tarafta otobüs duraklarının bulunduğu, kaza tespit tutanağı ve ekindeki krokiye göre katılanın iki şeritlik mesafe katettiği dikkate alındığında; İstanbul Adli Tıp Kurumu Trafik İhtisas Dairesinin 26.11.2012 tarihli raporu dosya içeriğine uygun görülmüş, yeniden rapor alınmasının dosyaya yenilik getirmeyeceği anlaşılmış olup sanığın hızını mahal şartlarına göre ayarlamamak suretiyle alt düzeyde tali kusurlu olduğu gözetilmeksizin, sanığın kusursuz olduğu yönündeki Adli Tıp Kurumu raporuna itibarla yazılı şekilde beraat kararı verilmesi...”,

İsabetsizliğinden bozulmasına karar verilmiştir.

Ankara 36. Asliye Ceza Mahkemesi ise 07.04.2015 gün ve 379-645 sayı ile;

"... Yargıtay 12. Ceza Dairesince, İstanbul Adli Tıp Kurumu Trafik İhtisas Dairesinin raporuna itibar edilmesi gerektiği belirtilmekle beraber, rapordaki değerlendirmeler bilimsel değerlendirmeler olup, bu hususta Ankara Trafik İhtisas Dairesi Başkanlığından da rapor aldırıldığı, bu raporda İstanbul Trafik İhtisas Dairesinin raporunda belirtilen hususların irdelendiği, sonuç itibarıyla sanık S. E.'nin sevk ve idaresindeki otomobille, gündüz vakti, meskun mahalde, üç şeritli yolun sol şeridini takiben

nizami hızla seyir halinde iken, olay mahaline geldiğinde; yolun sağındaki araçların arasından önüne çıkan yayayı görerek fren yaptığı, sanığın trafik akışına uygun hareket ettiği, kazaya etken hatalı bir tutum ve davranışının bulunmadığı anlaşıldığından,

Yargıtay'ın bozma sebebinde; bilimsel verileri bilirkişi olarak değerlendirme yetkisinin bulunmaması, bir başka rapor alınmasına gerek olmadığının belirtilmiş olması, Ankara Adli Tıp Grup Başkanlığının raporunda, İstanbul Trafik İhtisas Dairesinin raporuyla ilgili gerekli değerlendirmelerin yapılmış olması birlikte değerlendirildiğinde; mahkemenin takdir hakkına Yargıtay'ın müdahale etmemesi hususu da göz önünde bulundurularak, bozma ilamına direnilmiştir...",

Gerekçesiyle sanığın önceki hükümdeki gibi beraatine karar vermiştir.

Bu hükmün de katılan vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 25.06.2015 gün ve 219880 sayılı "bozma" istekli tebliğnamesi ile Yargıtay Birinci Başkanlığına gönderilen dosya, Ceza Genel Kurulunca değerlendirilmiş ve açıklanan gerekçelerle karara bağlanmıştır:

KARAR : Özel Daire ile yerel mahkeme arasında oluşan ve Ceza Genel Kurulunca çözümlenmesi gereken uyuşmazlık; bir kişinin yaralanması ile sonuçlanan trafik kazasında sanığın kusurunun bulunup bulunmadığının tespitine ilişkin ise de, Yargıtay İç Yönetmeliğinin 27. maddesi uyarınca öncelikle, aleyhe olan bozma kararına karşı sanığın beyanı alınmadan direnme hükmü verilip verilemeyeceğinin değerlendirilmesi gerekmektedir.

İncelenen dosya kapsamından;

Yerel mahkemece, bozmadan sonra yapılan yargılamada sanık ve müdafiiine bozma kararı ve duruşma günü davetiyesinin tebliğ edildiği, sanığın tebliğe rağmen duruşmaya gelmemesi üzerine müdafiiinin dinlenilmesi ile yetinilip sanıktan aleyhe bozmaya karşı diyecekleri sorulmadan önceki hükümde direnilmesine karar verildiği anlaşılmaktadır.

1412 sayılı CMUK'nun 5320 sayılı Kanunun 8. maddesi uyarınca karar tarihi itibarıyla uygulanması gereken 326/2. maddesine göre, hükmün aleyhe bozulması halinde davaya yeniden bakacak mahkemece, sanıktan bozmaya karşı diyeceğinin sorulması zorunlu olup müdafiiin dinlenilmesi ile de yetinilemez. Aynı kurala 5271 sayılı CMK'nun 307/2. maddesinde de yer verilmiş olup anılan bu kanun hükümleri uyarınca sanığa, bozmada belirtilen ve aleyhinde sonuç doğurabilecek olan hususlarda beyanda bulunma, kendisini savunma ve bu konudaki delillerini sunma imkânı tanınmalıdır. Bu düzenleme, savunma hakkının sınırlanamayacağı ilkesine dayandığından, uyulmasında zorunluluk bulunan emredici kurallardandır.

Bu zorunluluk beraat hükmünde direnilmesi halinde de geçerlidir. Zira Ceza Genel Kurulunca yapılacak inceleme sonucunda Özel Dairenin aleyhe bozması isabetli bulunup yerel mahkeme hükmünün bozulması mümkündür. 1412 sayılı CMUK'nun 5320 sayılı Kanunun 8. maddesi uyarınca karar tarihi itibarıyla uygulanması gereken 326/3. maddesine göre ısrar üzerine Yargıtay Ceza Genel Kurulunca verilen kararlara uymak mecburidir. Bu durumda sanıktan aleyhe bozmaya karşı diyeceği sorulmadan beraat hükmünde direnilebileceğinin kabulü savunma hakkının kısıtlanması sonucunu doğurabilecektir. Savunma hakkı sanığın en önemli hakkı olup bu hakkın sınırlanması 1412 sayılı CMUK'nun 308/8. maddesi uyarınca mutlak bozma nedenidir. Nitekim Ceza Genel Kurulunun duraksamasız uygulamaları da ısrar edilen önceki hüküm beraat dahi olsa sanıktan aleyhe bozmaya

karşı diyecekleri sorulmadan direnme kararı verilemeyeceği yönünde bulunmaktadır.

Bu itibarla, yerel mahkeme direnme hükmünün, aleyhe olan bozmaya karşı sanığın beyanı alınmadan yargılamaya devam edilerek hüküm kurulması isabetsizliğinden sair yönleri incelenmeksizin bozulmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Açıklanan nedenlerle;

1- Ankara 36. Asliye Ceza Mahkemesinin 07.04.2015 gün ve 379-645 sayılı direnme hükmünün, aleyhe olan bozmaya karşı sanığın beyanı alınmadan yargılamaya devam edilerek hüküm kurulması isabetsizliğinden sair yönleri incelenmeksizin **BOZULMASINA**,

2- Dosyanın, mahalline iadesi için Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına TEVDİİNE, 27.09.2016 tarihinde yapılan müzakerede oybirliğiyle karar verildi.